

РЕШЕНИЕ

№ 2980

гр. София, 07.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав,
в публично заседание на 15.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Младен Семов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **1299** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по съвместно депозирана жалба от „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], седалище и адрес на управление – [населено място],4000, ул.“Х. Г.Д. № 37 и „ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ“ ЕАД,ЕИК123526430, седалище и адрес на управление [населено място],4000, ул-“Х. Г.Д. № 37 чрез юрк. С. моб.тел:[ЕГН] срещу решение № Ж-1096/19.12.2023г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което на дружествата е указано в седем дневен срок да удовлетворят искането на г-жа С. Д. за промяна на използваната електроенергия от небитови за битови нужди за обект с ИТН 2763790, находящ се в [населено място], [жк], зона В,[жилищен адрес]обект 8.

Твърди се,че обектът на г-жа Д. представлява самостоятелен обект в сграда с предназначение: „за здравни нужди“. Видно от всички представени документи при сключване договор за доставка на ел.енергия а и от кадастралните данни на обекта, същият не е жилище, а търговски обект. Определящо за категорията битов или небитов потребител е предназначението на обекта,което се определя по законово установен ред,респ. може и да бъде променено по същият ред. Съгласно чл.72 ал.2 от Наредба № 7/22.12.2003г. обектите за нежилищни нужди се определя с инвестиционен проект и в съответствие с класификатора за предназначение на сградите,на съоръженията на техническата инфраструктура със самостоятелни обекти обекти и на

самостоятелните обекти в тях към чл.16 ал.3 от Наредба № РД-02-20-5/15.02.2016г....Процесният обект по одобрени книжа е изграден с предназначение „за здравни и социални услуги“ и използването му за други цели е недопустимо и в нарушение забраната по чл.178 ал.4 ЗУТ. В този смисъл да се разреши закупуване на електрическа енергия за задоволяване на битови нужди на собственика, както е постановила КЕВР означава да се легитимира противоправно поведение на клиента свързано с използване на обекта не за целите и функциите за които е изграден. Посоченото извод навлиза и в пряко противоречие с дефиницията на битов и небитов клиент по пар.1 т.2а и 33а от ДР на ЗЕ и като резултат би позволило всеки недобросъвестен небитов протребител в качеството му на ползвател на ресторант, хотел, цех, фабрика и т.н. да заяви, че ползва енергията на битови нужди без оглед предназначението на конкретният обект.

На следващо място се претендира превишаване правомощията и материалната компетентност на КЕВР при постановяване процесният акт. Спорът за съществуването, дължимостта, изискуемостта и заплащането от клиента на суми на ЕВН ЕАД на основание сключеният между страните индивидуален договор за продажба на ел.енергия е имуществен граждански спор.

С оглед изложеното претендира отмяна на оспореният акт.

Ответната страна – КЕВР изразява становище за неоснователност на жалбата аналогично по съществото си с изложеното в оспореният акт.

Заинтересованата страна – С. Д. изразява становище за неоснователност на жалбата, като твърди, че спора е административно-правен по своята същност, посоченото помещение се използва единствено за битови нужди, като при постановяване оспореният акт не са допуснати нарушения, обосноваващи отмяната му.

При извършена проверка съобразно чл.158 от АПК, съдът счита жалбите за редовни – като подадени в съответствие с изискванията за форма, съдържание и приложения. Същите са допустими, като подадени от активно легитимирани лица, в срок, срещу подлежащ на обжалване акт и при липса на отрицателни процесуални предпоставки по чл.159 АПК и като такива подлежат на разглеждане по същество.

По съществото на спора, с оглед твърденията на страните и предмета на служебна проверка по чл.146 АПК, съдът съобрази:

На 05.05.2023г. г-жа Д. е подала заявление в офис на ЕР ЮГ ЕАД, че имота му се ползва за битови нужди и желае промяна на тарифи според предназначението на обекта, с приложения НА за покупко-продажба на имота и издадени документи от общ.Бургас. С писмо от 31.05.2023г. дружеството е отговорило на заявителята, че искането не може да бъде изпълнено.

В отговор е и изпратено писмо съгласно което промяна на потребителският статут може да бъде осъществена при промяна статута на посоченият обект.

С жалба от 10.10.2023г. г-жа Д. е сезирал КЕВР с искане да се постанови промяна предназначението на ползваната от него енергия. Жалбата е изпратена до електроразпределителното и електропреносното дружество за проверка и становище, каквото са представено от ЕВН България Електроснабдяване ЕАД на 19.10.2023г.

При проверка на фактите по депозираната жалба е изготвен доклад № Е-Дк-1491 от 12.12.2023г. от дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ с изготвен проект на решение, приет с решение на КЕВР по протокол № 390 от проведено на 19.12.2023г. заседание на комисията в състав „Енергетика“. Като следствие е прието и процесно оспореното решение.

Видно от съдържанието на акта - чрез позоваване на пар.1 т.2а и т.33а от ДР на ЗЕ дефиниращи съответно битов и небитов клиент, както и дефиницията на битов клиент съобразно чл.2 т.10 и небитов клиент – по чл.2 т.11 то Директива 2009/75/ЕО, предвид факта,че съгласно чл.1 т.4 от ОУ на ЕВН България Електроснабдяване ЕАД е налице ясно разграничение между понятията „потребител на електрическа енергия за битови нужди“ и „потребител за електрическа енергия за стопански нужди“, както и с оглед факта,че чл.6 ал.1 от ОУ дава възможност енергията да се ползва от клиента за битови или стопански нужди,като по силата на чл.6 ал.4 клиентът е длъжен незабавно да уведоми дружеството в случаите когато на територията на един обект се наложи промяна на предназначението на цялата или част от използваната енергия,КЕВР е приел, че процесният обект има статут на такъв ползван за битови нужди.Г-жа Д. е подала надлежно заявление в тази връзка и може да се приеме,съгласно чл.11 т.3 от общите условия на ЕВН,че г-жа Д. е уведомила електроснабдителното и електроразпределителното дружество за начина на ползване на обекта. Посочено е още,че е налице констативен протокол от общ.Бургас съгласно който посоченият обект се ползва за жилищни нужди и може да се приеме, че нуждата за която ще се ползва обекта съответства на предназначението му, а именно – битови нужди

Настоящият състав намира, че оспореното решение е законосъобразно и правилно, постановено от компетентен държавен орган в рамките на очертаната му от Закона за енергетиката /ЗЕ/ материална компетентност, при спазване на установените процесуални правила и в съответствие с целта на закона в останалата част.

По силата на т. 2а на § 1 от Допълнителните разпоредби (ДР) на Закона за енергетиката (ЗЕ), обн. ДВ, бр. 54 от 2012 г., доп. ДВ. бр. 23 от 8 Март 2013 г. в сила от 17.07.2012 г., битовият клиент се определя като клиент, който купува електрическа енергия за собствени битови нужди. Съгласно т. 33а от същата разпоредба небитовият клиент е определен като клиент, който купува енергия за небитови нужди.

Въведеното в ЗЕ разделение на клиентите е в съответствие и с целта на дефинитивните норми на Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент от 13 юли 2009 година относно Общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО, а именно: чл. 2, т. 10, съгласно която „битов клиент" означава клиент, купуващ електроенергия за собствена битова консумация, като се изключват търговски или професионални дейности, съгласно чл. 2, т. 11 - „небитов клиент" означава физическо или юридическо лице, купуващо електроенергия, която не е за негови собствени битови нужди и включва производители и клиенти на едро.

С оглед изложеното и на плоскостта на ЗЕ разделението на двата вида клиенти е съобразно различните нужди, които те ще задоволяват със закупената електрическа енергия, а не съобразно предназначението на обектите, където ще я потребяват. Тази концепция е залегнала и в текстове в Общите условия на дружествата. За клиента е налице право да ползва електрическата енергия за битови или за стопански нужди и право да предприема действия по промяна на предназначението на цялата или част от използваната електрическа енергия (от небитова на битова или обратно) на територията на един обект.

Критериите за дефиниране на клиентите са заложили и в разпоредбите на Общите условия на договорите за продажба на електрическа енергия на „ЕВН България Електроснабдяване" ЕАД, одобрени с Решение № ОУ-013 от 10.05.2008 г. на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (Общи условия, ОУ).

Дефиницията за клиент съгласно чл. 1, т. 4 от ОУ включва понятието „потребител на електрическа енергия за битови нужди“ - физическо лице, собственик или ползвател на имот, присъединен към електроразпределителната мрежа на дружеството съгласно действащото законодателство, което ползва електрическа енергия за домакинството си, и понятието „потребител на енергия за стопански нужди“ - физическо или юридическо лице, както и лице на издръжка на държавния или общинския бюджет, което купува електрическа енергия за стопански и/или обществени нужди за обект, присъединен към електроразпределителната мрежа на дружеството.

Нормата на чл. 6, ал. 1 от Общите условия дава възможност електрическата енергия да се използва от клиента за битови или стопански нужди. Ал. 4 на чл. 6 предвижда, че клиентът е длъжен незабавно и писмено да уведоми дружеството в случаите, когато на територията на един обект се наложи промяна на предназначението на грялата или част от използваната електрическа енергия (от стопанска на битова или обратно). В тази връзка следва да се отбележи, че според чл. 10, т. 1 от ОУ клиентът има право да използва електрическата енергия според предназначението на обекта - битов или стопански. Съгласно чл. 11, т. 3 от ОУ клиентът се задължава да уведоми писмено електроснабдителното дружество в 30 (тридесет) дневен срок за всяка промяна, свързана с подадените от него лични данни, адресна регистрация, данни на фирмата, промени в собствеността, промени в начина на ползване на обекта, наложени временни ограничения върху ползването на обекта.

Анализът на цитираните по-горе разпоредби обосновава извода, че критерият за разделение между битов и небитов клиент е само и единствено на плоскостта на различните нужди, които те ще задоволяват със закупената енергия, а не на плоскостта на предназначението на обектите, в които ще я потребяват, както твърди ответника по делото. В този смисъл е и практиката на ВАС по идентичен казус (вж. Решение № 12403 от 12.12.2023г. по адм.дело № 9537 по описа на ВАС за 2023г., Решение № 12769 от 28.10.2014 г. по адм. дело № 12307 от 2013 г. по описа на ВАС, Четвърто отделение, потвърдено с Решение № 2524 от 10.03.2015 г. по адм. дело № 302 от 2015 г. по описа на ВАС, Петчленен състав -1 колегия). Следователно промяната на предназначението на използваната електрическа енергия не следва задължително да се обвързва с промяна на предназначението на обекта по реда и при условията на Закона за устройство на територията (ЗУТ), както твърди ответника във връзка с отказа си до лицето заплащане на консумираната енергия по цени за битови нужди.

С оглед гореизложеното, в процесния случай следва да се приеме, че с подаденото заявление, г-жа Д. е уведомила ектроснабдителното дружество за промяна в начина на ползване на обекта съгласно изискванията на чл. 11, т. 3 от Общите условия (ОУ).

С оглед изложените възражения относно липсата на компетентност на КЕВР да се произнася по един гражданско-правен спор във връзка със сключен договор за доставка на електрическа енергия, следва ясно да се посочи, че КЕВР не се произнася относно частно-правните аспекти на облигационното правоотношение, а във връзка с публично-правният характер по който следва да се третираат видовете потребители. Това правомощие е пряк израз на регулаторната функция на КЕВР, поради което и същото не представлява намеса в свободата на договаряне. Още повече – при договорите за доставка на електрическа енергия и предвид ноторният факт, че по своята същност енергетиката представлява естествен монопол, да се говори за свобода

на договаряне е възможно само в отделни и откъслечни аспекти от правоотношенията потребител – доставчик, сред които безспорно не попада процесният. В т.ч. и самите жалбоподатели твърдят, че закона определя статута на имота и оттам тарифата по която се осъществява доставка на ел.енергия, което се явява в противоречие с противоречи на възражението им, че страните са избрали самостоятелно и по частно-правен ред режима под който следва да се подведе съответната доставка.

Като контратеза следва да се посочи, че процесното решение е постановено при упражняване компетентност по чл.22 ал.1 от ЗЕ. Същото е прието от надлежен състав на комисията при спазване изискванията за кворум съобразно чл.13 ал.2 т.1 ЗЕ. Същото е постановено в съответствие с изискванията за форма и съдържания по чл.13 ал.3 ЗЕ съдържащо ясно изложение на фактически установеното, неговата правна квалификация и разпоредителната воля на органа.

При постановяването му не е допуснато и нарушение на процесуалните правила досежно установяване на относимите факти, уведомяване на дружествата за постъпилата жалба с предоставяне възможност за изразяване становище, извършване на нарочна проверка по фактите, изготвяне на доклад и прочее - съобразно изискването на чл.22 ал.7 ЗЕ вр. чл. 142 и сл. от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и в частност – чл.143 и чл.144 от Наредбата.

По изложените съображения съдът приема за законосъобразно оспореното решение на регулаторния орган, с което предвид установеността на твърдяното от жалбоподателя пред КЕВР, нарушение, извършено от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД са дадени задължителни законосъобразни указания за отстраняването му. Поради това жалбата, по която е образувано съдебното производство, като неоснователна, следва да бъде отхвърлена.

Успоредно с това обаче и с оглед изложеното дотук, съдът приема, че Електроразпределение Юг“ ЕАД не е краен снабдител или търговец на енергия, като в качеството си на оператор на разпределителна мрежа и с оглед действащата лицензия не е надлежен носител на правомощието, респ. задължението да определи вида потребявана енергия и статута на потребителя. В този смисъл и по отношение на него не следва да се постановява акт с невъзможна за изпълнение разпоредителна част. Поради това същият е нищожен.

С оглед изхода на спора и предвид направеното в съдебното производство искане, на ответника следва да бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева за настоящата инстанция.

Успоредно с това и с оглед изхода от спора, КЕВР следва да заплати на „Електроразпределение юг“ ЕАД съдебно-деловодни разноски, които при направеното възражение за прекомерност съдът определя на 150лв. от които 100 юрисконсултско възнаграждение и 50лв. заплатена държавна такса.

Съдебни разноски следва да бъдат заплатени и на заинтересованата страна –С. Д., която е поискала същите в размер на 1000лв., в подкрепа на което искане е представен договор за правна защита и съдействие с посочена сума, респ. имащ характер на разписка за заплащане на уговореният хонорар.

Във връзка с претендиращият размер обаче следва да се посочи:

С решение от 25 януари, 2024г. по дело С-438/22, „Ем акаунт БГ“ ЕООД, ECLI:EU:C:2024:71, Съдът на ЕС постанови, че член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба,

която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочения член 101, параграф 1, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба по отношение на страната, осъдена да заплати съдебните разноски за адвокатско възнаграждение, включително когато тази страна не е подписала никакъв договор за адвокатски услуги и адвокатско възнаграждение.

Успоредно с това, националният съд не следва да се считан обвързан от минимални размер на разноските,изчислени съобразно минимума по Наредба № 1/2004г,предвид антиконкурентна същност на подзаконовия акт.

В унисон с това и отчитайки свободата на договаряне, съдът, в рамките на проведеното на 15.04.2024г. открито съдебно заседание изрично е оправил въпрос към как е определен размера на претенцията. В отговор е заявено,че размерът е определен на база Наредба № 1/2004г.

Националният съд не следва да се считан обвързан от минимални размер на разноските, изчислени съобразно минимума по Наредба № 1/2004г,предвид антиконкурентна същност на подзаконовия акт. На база на изрично постановеното от СЕС, подобен автоматизъм изключващ свободата на договаряне не обосновава сам по себе си законосъобразност и основателност на една претенция за разноски. В този смисъл съдът следва да откаже да приложи съответните норми на Наредба № 1/2004г.

Следвайки установените критерии за справедливост на възнаграждението,през призмата на неговата фактическа и правна сложност и установеното отменително основание - за приложението на което основание е налице богата съдебна практика съдът приема,че делото не представлява предизвикателство обосноваващо подобен размер на възнаграждението.

Като контратеза, Наредбата за заплащане на правната помощ представлява акт,скрепен с държавна санкция и внасящ стабилитет в отношенията,каквито белези Наредба № 1/2004 не притежава, поради което и същата може да бъде ориентир относно стойността на определяне на адвокатското възнаграждение в хипотеза в която страната не е извела и посочила друг критерий за стойността на адвокатските услуги, извън материалният интерес на делото.

Ето защо и в съответствие с фактическата и правна сложност на делото, както и липсата на материален интерес на спора, то на основание чл. 24 изр.първо от Наредбата за заплащане на правната помощ в полза на заинтересованата страна следва да се присъди сумата от 100лв. адвокатско възнаграждение.

Поради това и на основание чл. 172 ал.2 от АПК, Административен съд София-град,74 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица] срещу решение № Ж-1096/19.12.2023г. на Комисия за енергийно и водно регулиране.

ОСЪЖДА „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] да заплати на Комисия за енергийно и водно регулиране, [населено място], юрисконсултско възнаграждение в размер на 100/сто/ лева.

ОСЪЖДА „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] да заплати на С. Д.,ЕГН [ЕГН],адрес: [населено място],[жк]зона В,бл.231 сумата от 100/сто/ лева,

адвокатско възнаграждение.

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА НА Решение № Ж-1096/19.12.2023г. на Комисия за енергийно и водно регулиране в частта, с която са дадени задължителни указания по отношение на „Електроразпределение юг“ ЕАД с ЕИК[ЕИК].

ОСЪЖДА Комисия за енергийно и водно регулиране да заплати на „Електроразпределение Юг“ ЕАД сумата от 150/сто и петдесет/ лева, съдебно-деловодни разноски.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред **Върховния административен съд** в **14-дневен срок** от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: